

Asociația “Forumul Judecătorilor din România” reiterează solicitarea fermă adresată neconținut în ultimii ani puterii legislative și puterii executive de modificare imediată a legilor justiției, în acord cu avizele Comisiei de la Veneția și Consiliilor Consultative ale Judecătorilor și Procurorilor Europeni și rapoartele Comisiei Europene și GRECO.

Prin ultimul Aviz dat publicității astăzi de **Comisia de la Veneția**, sesizată de Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei la cererea mai multor entități, inclusiv Forumul Judecătorilor din România, organismul relevant în domeniul dreptului constituțional al Consiliului Europei **a constatat cu regret modificarea în rău sau, după caz, rămânerea neschimbată a celor mai grave aspecte care afectează independența justiției în România.**

Comisia de la Veneția a solicitat autorităților române să limiteze drastic folosirea ordonanțelor de urgență, remarcând, între altele, că motivele înființării Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție, cu o jurisdicție vagă, rămân neclare, iar aceasta va deveni un obstacol al luptei anticorupție și împotriva crimei organizate, precum și existența unor prevederi oferă posibilitatea înlăturării în mod arbitrar a actualilor procurori de rang înalt. Aceste recomandări se alătură celor ale Comisiei Europene, emise în cadrul Mecanismului de cooperare și verificare.

Pentru ca România să înlăture toate aspectele care afectează independența justiției și statul de drept, la care s-a făcut referire în diverse rapoarte internaționale consecutive, în respectarea art.2 din Tratatul privind Uniunea Europeană (*“Uniunea se întemeiază pe valorile respectării demnității umane, libertății, democrației, egalității, statului de drept, precum și pe respectarea drepturilor omului, inclusiv a drepturilor persoanelor care aparțin minorităților. Aceste valori sunt comune statelor membre într-o societate caracterizată prin pluralism, nediscriminare, toleranță, justiție, solidaritate și egalitate între femei și bărbați”*), dar și a statutului de membru al Consiliului Europei, sunt necesare următoarele măsuri:

1. Desființarea imediată și necondiționată a secției de parchet separate, creată pentru investigarea infracțiunilor comise de judecători și procurori;

2. Abrogarea limitărilor cu privire la libertatea de exprimare, materializate în obligația de abținere a magistraților de la „manifestarea sau exprimarea defăimătoare în raport cu celelalte puteri ale statului”;

3. Revizuirea normelor privind răspunderea materială a magistraților, cât timp acestea ignoră independența justiției;

4. Revizuirea sistemului de numire și revocare a procurorilor-șefi și limitarea rolul ministrului justiției în aceste proceduri, simultan cu creșterea atribuțiilor Consiliului Superior al Magistraturii;

5. Renunțarea la dispozițiile care prevăd dublarea perioadei de pregătire în cadrul Institutului Național al Magistraturii;

6. Reinstaurarea meritocrației în magistratură. Reglementarea unor examene meritocratice de promovare, inclusiv și mai ales la Înalta Curte de Casație și Justiție;

7. Respectarea rolului și a atribuțiilor stabilite de Constituție pentru Consiliul Superior al Magistraturii, ca organism colegial, prin înlăturarea transferării arbitrare a unor atribuții ale Plenului către secții sau către anumiți judecători, în funcție de gradul profesional deținut, de natură a deturna funcționarea colegială;

8 Reorganizarea Inspecției Judiciare, prin reconsiderarea rolului și a atribuțiilor inspectorului-șef; reglementarea unor examene meritocratice pentru funcțiile de conducere din cadrul Inspecției Judiciare.

9. Revizuirea dispozițiilor privind revocarea membrilor CSM, în sensul unei proceduri flexibile și accesibile;

10. Abrogarea dispozițiilor nou introduse de natură a încălca nejustificat volumul de muncă al instanțelor și parchetelor (spre ex., normele prorogate privind introducerea completurilor de judecată de trei judecători pentru soluționarea apelurilor, respectiv a completurilor de doi judecători pentru judecarea contestațiilor împotriva hotărârilor pronunțate de judecătorii de drepturi și libertăți și judecătorii de cameră preliminară de la curțile de apel etc.);

11. Adoptarea modificărilor aduse Codului penal și Codului de procedură penală numai cu respectarea recomandărilor Comisiei de la Veneția;

12. Adoptarea autonomiei bugetare a magistraturii, conform recomandărilor Comisiei de la Veneția.

Potrivit art.11 din Constituția României, Statul român se obligă să îndeplinească întocmai și cu bună-credință obligațiile ce-i revin din tratatele la care este parte. Tratatele ratificate de Parlament, potrivit legii, fac parte din dreptul intern. România a aderat la Consiliul Europei (CE) ca urmare a deciziei de la 4 octombrie 1993, formulată prin Rezoluția nr. 37/1993 a Comitetului de Miniștri al CE. Aderarea la CE, organizație fondată pe principiile respectului pentru drepturile și libertățile fundamentale ale omului, pentru valorile democrației și ale statului de drept, a constituit o etapă obligatorie în promovarea demersurilor României de aderare la Uniunea Europeană (UE) și la

Organizația Tratatului Nord-Atlantic (NATO). Executarea obligațiilor internaționale care rezultă dintr-un tratat în vigoare pentru un anumit stat revine tuturor autorităților statale.

De asemenea, **cerința independenței judecătorilor ține de substanța dreptului fundamental la un proces echitabil, care are o importanță esențială în calitate de garant al protecției ansamblului drepturilor conferite justițiabililor de dreptul Uniunii și al menținerii valorilor comune ale statelor membre prevăzute la articolul 2 din Tratatul privind Uniunea Europeană, în special a valorii statului de drept.** (CJUE, Hotărârea din 25 iulie 2018, *Minister for Justice and Equality - deficiențe ale sistemului judiciar*, C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, punctul 48).

În fine, nu putem să nu remarcăm cerbicia cu care Președintele și unii dintre membrii Consiliului Superior al Magistraturii "au ținut și țin cu dinții" de reglementări și instituții pe care organismele internaționale relevante le-au respins în continuu, ca fiind incompatibile cu cerințele statului de drept. Astfel de atitudini necesită neîntârziat demisii de onoare.

Asociația Forumul Judecătorilor din România
judecător Dragoș CĂLIN, co-președinte
judecător Anca CODREANU, co-președinte

